۱۵ درصد نان مشهدی‌ها بیات می‌شود

ملیحه فلاح

گزارش خبری

روزگاری نان برکت خدا بود و مقدس. بعید بود تکه‌ای از آن روی زمین افتاده باشد و آدم‌ها بی تفاوت از کنارش عبور کنند، اما حالا چطور؟ شاید هنوز هم باشند کسانی که پا روی برکت خدا نگذارند، ولی سالانه چندین تن نان را دور بریزند و صدها میلیارد ریال به اقتصاد کشور آسیب بزنند. براساس آخرین آماری که پژوهشگران با بررسی‌های میدانی و حساب و کتاب‌های دفتری به دست آوردند، در استان‌های مختلف بین ۱۰ تا ۵۰ درصد نان تولید شده به ضایعات تبدیل می‌شود که این میزان در مشهد حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد است. برای توقف تبدیل برکت خدا به ضایعاتی دور ریختنی، یک زنجیره باید دست به دست هم بدهند. از توجه به مرغوبیت گندم تولیدی یا وارداتی و نحوه تبدیل آن به آرد تا نحوه پخت نان و میزان خرید مصرف کننده و نوع نگهداری آن همه در کاهش دور ریز نان اثرگذار است. موضوع توجه به کاهش ضایعات این برکت خدا مربوط به امروز و دیروز نیست. از دو دهه پیش تاکنون مسئله مراقبت از هدر رفت نان همواره مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بوده است و درباره آن دغدغه داشته‌اند، اما هنوز هم در حوزه دور ریز غذا و نان در دنیا سرآمدیم.

حالا به بهانه روز بهره وری و بهینه سازی مصرف در این گزارش به موضوع نان و تأثیر کنترل ضایعات این محصول در کاهش هزینه‌های این حوزه می‌پردازیم. در این راستا به سراغ محمدرضا خواجه، پژوهشگر حوزه نان در کشور رفتیم. او همچنین مدیرعامل انجمن «تغذیه سالم غلات کامل» و عضو کمیته نان طیب آستان قدس رضوی نیز هست.

علت تبدیل نان به ضایعات چیست؟

خواجه برای پاسخ به این سؤال ابتدا برایمان «ضایعات نان» را تعریف می‌کند و می‌گوید: بخشی از نان که به علت سوختگی، ناپختگی، سفتی، کپک زدگی و... قابل مصرف نباشد و دور ریخته شود، ضایعات می‌گویند. ضایعات دو دسته هستند، کنترل پذیر یا کنترل ناپذیر که هرکدام نیز به سه بخش گندم، آرد و نان تقسیم می‌شوند. حذف یارانه از گندم به بخش کنترل پذیر این زنجیره بازمی‌گردد. عضو کمیته نان طیب آستان قدس رضوی با اشاره به سخنان رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۷۸ و اشاره ایشان به ضایعات ۳۰ درصدی نان در کشور، ادامه می‌دهد: همان سال در پی سخنان رهبر معظم انقلاب گروهی با عنوان «گروه نان مشهد» ایجاد شد و پس از تحقیقات میدانی و کتابخانه‌ای در کل کشور در نهایت در سال ۱۳۸۰ طی گزارشی اعلام کرد که علت وجود این حجم از ضایعات نان در ایران سه مورد است؛ بی ثباتی و متغیر بودن گندم وآرد، زیاد بودن هزینه‌های تولید نان در مقابل درآمد کم نانوایی و در نهایت کم بودن دستمزد کارگران. قرار بود این طرح در قالب پیشنهادهایی به سران قوا اعلام شود، اما این طرح با شکست روبه رو شد.

کاهش ضایعات با نرخ گذاری سالانه نان

«اعلام نرخ نان در ابتدای هر سال یکی از پیشنهادهایی بود که پژوهشگران مشهدی برای افزایش کیفیت نان و کاهش ضایعات این محصول بر آن تأکید داشتند». این را خواجه می‌گوید و ادامه می‌دهد: بزرگ‌ترین مشکل ما در کاهش کیفیت نان این است که دولت هیچ گاه در ابتدای سال نرخ نان را اعلام نکرد و این باعث آسیب دیدن نان و نانوا شد. از همه بدتر در بسیاری از استان‌ها استانداری به جای اعلام نرخ جدید، پیشنهاد می‌داد که از وزن چانه کم شود.

او ادامه می‌دهد: وقتی حق نانوا تضعیف شود، وزن چانه کم می‌شود و به دنبال آن شاهد کاهش زمان پخت به علت نازک شدن نان خواهیم بود. همچنین نانوا برای اینکه کاهش وزن چانه به چشم نیاید، مجبور می‌شود زمان تخمیر نان را کاهش دهد که این موضوع باعث کاهش کیفیت نان می‌شود. بنابراین تأخیر و تعلل در نرخ دهی به موقع باعث رواج نان نازک، حذف مخمر در خمیر و تخریب کیفیت نان و در نهایت افزایش ضایعات نان خواهد شد.

ضایعات ۱۰ تا ۱۵ درصد نان در مشهد

به گفته این پژوهشگر حوزه نان، ضایعات نان در نقاط مختلف کشور بین ۱۰ تا ۵۰ درصد است. در استان‌هایی که مصرف نان‌های نازک بیشتر است، دور ریز نان هم بیشتر است، اما در مشهد به علت استقبال مردم از نان‌های خراسانی و سنگک که نسبت به نان لواش حجم بیشتری دارند، این دور ریز بین ۱۰ تا ۱۵ درصد است.

خواجه همچنین با تأکید بر آموزش به حلقه‌های مختلف این زنجیره، از آسیابان تا نانوا و مردم، می‌گوید: مردم به اندازه نیازشان نان تهیه کنند. زیرا یکی از علت‌های زیاد بودن ضایعات نان در ایران، خرید مازاد نیاز نان است. همچنین سرد کردن نان و حمل مناسب آن از دیگر مواردی است که می‌تواند به افزایش عمر نان و کاهش ضایعات منجر شود.

نانواها موافق آزادسازی قیمت آرد

او می‌گوید: براساس آخرین گزارش سازمان غله کشور، سرانه مصرف نان هر ایرانی در روز ۳۳۰ گرم است. این یعنی سرانه مصرف آرد هر نفر در کشور روزانه ۲۵۰ گرم و ماهانه ۷٫۵ کیلوگرم و سالانه ۹۰ کیلوگرم است، اما همین حالا در بسیاری از استان‌ها سهمیه آرد ماهانه هر نفر به جای ۷٫۵ کیلوگرم، حدود ۱۴ کیلوگرم است. یعنی ۶٫۵ کیلوگرم آرد دور ریخته می‌شود.

مدیرعامل انجمن «تغذیه سالم غلات کامل» با تأکید بر اینکه همه نانواهای کشور و همچنین خراسان موافق آزادسازی قیمت آرد و حذف یارانه آن هستند، اضافه کرد: اگر دولت این طرح را اجرا کند، خرید مازاد بر نیاز هر فرد هفمند و قیمت نان واقعی خواهد شد.

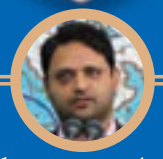
بی نیازی به واردات با پخت درست و مصرف به اندازه

خواجه به بخشی از پژوهش‌ها و حساب و کتاب‌های خود اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: اگر در کشور مبنای مصرف ماهانه هر فرد ۷٫۵ کیلوگرم آرد باشد، دیگر نیازی به واردات گندم از خارج نخواهیم داشت. اکنون حدود ۶ میلیون تن گندم از خارج وارد می‌کنیم. اگر در داخل نان را درست بپزیم و به اندازه مصرف کنیم، نیاز کشور به واردات گندم برطرف می‌شود.

او می‌افزاید: دولت سالانه ۱۴۰ هزار میلیارد تومان برای نان یارانه می‌دهد. اگر ۶ میلیون تن آرد که هر کیلوگرم آن برای دولت حدود ۱۵ هزار تومان تمام می‌شود، کمتر مصرف کنیم، کشور سالانه ۹۰ هزار میلیارد تومان سود خواهد برد. پیشنهاد ما این است که این پول را مستقیم به دست مصرف کننده برسانیم و قیمت نان را واقعی کنیم.

عکس: هادی مؤدب| شهرآرا

اشتغال آفرین دانش بنیان تولید

دکتر ابراهیم سوزنچی کاشانی
عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه صنعتی شریف
بسیاری از شرکت‌های دانش بنیان از نبود بازار برای محصولاتشان گله‌مندند. زیرا منبع اصلی بازار یعنی بنگاه‌های بزرگ در کشور ما در فضای دیگری یعنی در مسیر مونتاژ هستند. راهبرد افزایش تعداد شرکت‌های دانش بنیان فقط در صورتی میسر است که تقاضا و منابع مالی توسعه آن‌ها از سوی بنگاه‌های بزرگ وجود داشته باشد. این مهم زمانی میسر می‌شود که سیاست گذاری صحیح سبب شود تا شرکت‌های بزرگ از مسیر مونتاژ به سمت نوآوری هدایت شوند.

اخبار روز

اختصاص ۸ هزار تن روغن به خراسان رضوی

ایسنا| محمدرضا اورانی، رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، گفت: خوشبختانه بازار استان به سمت متعادل شدن در توزیع روغن در حرکت است. هم اکنون سهمیه روغن اختصاص داده شده به خراسان رضوی ۸ هزار تن است و در اکنون میزان ذخایر روغن در کارخانه‌های استان وضعیت خوبی دارد.

حمایت از طرح مردمی سازی یارانه‌ها وظیفه همگانی است

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: اقدام دولت برای اصلاح روند تخصیص ارز ترجیحی و مردمی سازی یارانه‌ها طرحی کشوری و تصمیمی ملی است که بر همه اقتصاد اثر می‌گذارد و حمایت از آن وظیفه‌ای همگانی است. علی آقامحمدی با بیان اینکه انجام اصلاحات در تخصیص یارانه به یکایک افراد جامعه تکلیفی قانونی بود که دولت باید انجام می‌داد، افزود: بر اساس قانون بودجه حدود ۹ میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی در نظر گرفته شده است و با یکسان کردن نرخ ارز، مابه التفاوت آن به صورت یارانه به مردم پرداخت می‌شود.

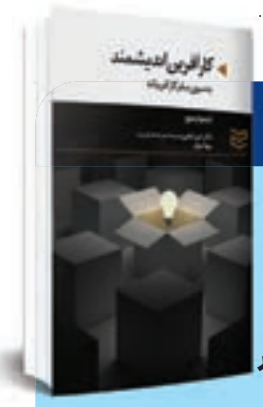
ساخت بارانداز مشترک ایران و قزاقستان

ایرنا| محمدرضا برهمند، رئیس هیئت مدیره منطقه ویژه اقتصادی سرخس، گفت: ساخت بارانداز تجاری و پشتیبانی مشترک با مناطق ویژه قزاقستان در دستور کار منطقه ویژه سرخس قرار داشته است و در آینده‌ای نزدیک این بارانداز به بهره برداری می‌رسد.

بررسی تنظیم بازار اجاره مسکن در خانه ملت

تسنیم| اقبال شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس، از تهیه طرحی برای تنظیم بازار اجاره مسکن در مجلس خبر داد و گفت: طبق طرح جدید مجلس، صاحب خانه و مستأجر باید اجاره نامه را در سامانه املاک و اسکان ثبت کنند.

تورق اقتصادی

کارآفرین اندیشمند

نویسنده: دیمو دیموو

مترجمان: امیر امامی، مهتا موقر

محتویات کتاب «کارآفرین اندیشمند» برگرفته از جدید ترین مباحث کارآفرینی است. این کتاب را می‌توان خلاصه‌ای از افکار و اندیشه‌های نویسنده در حوزه فرصت‌های کارآفرینی، فرایند کارآفرینی و کنش کارآفرینانه دانست. در این کتاب فرایند کارآفرینانه با تکیه بر کنش کارآفرین و تنش‌هایی که در مسیر کارآفرینی پدیدار می‌شود، به تصویر کشیده شده است. در این کتاب مشخص می‌شود که اقدام به سفر کارآفرینانه نه نیازمند هوش و نبوغ آن چنانی است و نه به بخت و اقبال بستگی دارد، بلکه به واسطه کنش و اقدامات کارآفرین در سایه قضاوت و نگاه وی به آینده‌ای نامطمئن تحقق می‌یابد. کتاب «کارآفرین اندیشمند» مشتمل بر سه بخش است: در بخش اول مباحث، چالش‌ها و تنش‌هایی را درباره چندین دوسویه فلسفی مطرح می‌کند. در بخش دوم به ارائه کنش‌ها و مواردی پرداخته می‌شود که به خواننده کمک می‌کنند تا به جست‌وجوی فرصت‌ها در محیط اغواگر بازار بپردازد. در نهایت بخش آخر کتاب متمرکز بر روح جمع گرای کارآفرینی است که برگرفته از رابطه تعاملی بین کارآفرین و دستاوردهای وی است.

آگهی مزایده غیر حضوری (کتبی-نوبت اول)
موقوفه گوهرشاد بیگم به تصدی اداره اوقاف و امور خیریه ناحیه دو مشهد در نظر دارد محصولات سردرختی (آلبالو، گیلاس و سیب پیش رس) باغ‌های روستای کاهو و محسن آباد را از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر و شرکت در مزایده می‌توانند تا تاریخ ۱۴۰۱/۳/۲۱ به آدرس این اداره واقع در خیابان آبکوه ۲ نرسیده به خیابان سناباد روبه روی استخر سعدآباد مراجعه یا با شماره تلفن ۰۹۱۵۵۱۱۶۱۱۰ تماس حاصل نمایند.
موقوفه گوهرشاد بیگم
به تصدی اداره اوقاف و امور خیریه ناحیه دو مشهد

پیش بینی

امیرحسن کاکایی، کارشناس صنعت خودرو: با آزادسازی واردات پیش بینی می‌شود قیمت خودروهای خارجی کاهش یابد، اما در مجموع قیمت خودرو تغییری نمی‌کند، مگر اینکه بازار در وضعیت رکود قرار گیرد.

شهرآرا از روند نام نویسی متقاضیان یارانه در مشهد گزارش می‌دهد

چالش‌های جداسازی یارانه

پیگیرانه

مرتضی محمدپور

پیگیرانه

اجرای گام نخست طرح تحول اقتصادی و هدفمندسازی یارانه‌ها با واریز یارانه‌های جدید ۳۰۰ هزار و ۴۰۰ هزار تومانی به ازای هر نفر همراه بود، اما با افزایش قیمت‌ها برخی خانوارهای حذف شده یا حتی افرادی که تا پیش از این یارانه دریافت نمی‌کردند، برای ثبت مشخصاتشان در بانک اطلاعاتی سازمان هدفمندی یارانه‌ها داوطلب شدند. به همین منظور، دولت تصمیم گرفت تا برای این افراد درگاه اینترنتی مستقلی ایجاد کند تا پس از ثبت نام و صحت سنجی ادعای آنان، یارانه این افراد نیز به حساب سرپرست خانوار واریز شود. همچنین مقرر شده است تا همه افرادی که از خانواده‌شان جدا شده‌اند، به پلیس +۱۰ مراجعه کنند و با در دست داشتن مدارک لازم، تغییرات خانوارشان را ثبت کنند تا پس از آن بتوانند برای ثبت نام در بازه زمانی دیگری که اعلام خواهد شد، اقدام کنند. افرادی هم که با فوت همسرشان یارانه‌شان قطع شده است، باید به پلیس +۱۰ مراجعه و تغییرات خانوارشان را ثبت کنند. این افراد باید در زمان دیگری که اعلام خواهد شد، در سامانه ثبت نام کنند. ممکن است در اطلاعات مربوط به این خانوارها اطلاعات مربوط به کفالت فرزندان ثبت نشده باشد. از این نظر این افراد باید با مراجعه به پلیس +۱۰ اطلاعات خانوارشان را تصحیح کنند. همین مسئله سبب شد تا دیروز مراجعه به پلیس +۱۰ در مشهد به شدت افزایش یابد. سری به برخی از این شعبه‌های پلیس +۱۰ زده‌ایم تا مشکلات مردم را جویا شویم.

ثبت نام در دقیقه نود

طبق اعلام طیبه حسینی، سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، همه افرادی که امکان ثبت نام برایشان فراهم نبوده است، در روزهای شنبه ۳۱ اردیبهشت و یکشنبه ۱ خرداد می‌توانند به ثبت مشخصاتشان در سامانه اقدام کنند. با این حال، مشاهدات خبرنگار شهرآرا از ازدحام متقاضیان دریافت یارانه در دفاتر پلیس +۱۰ حکایت دارد. مالکی، مدیر دفتر پلیس +۱۰ خیابان عبادی مشهد، در این باره می‌گوید: متأسفانه بسیاری از افراد با وجود اینکه امکان مراجعه‌شان در چهار روز اصلی ثبت نام وجود داشته است، ثبت مشخصاتشان را به شنبه و یکشنبه موکول کرده‌اند. این امر به موازات قطعی‌های متعدد در سامانه تا حد زیادی مشکل ساز بوده است.

وی می‌افزاید: هزینه انجام امور دفتری و ثبت درخواست جداسازی اطلاعات افرادی که به تازگی ازدواج کرده‌اند، به ازای هر فرد ۱۳ هزار تومان است، اما روند دریافت، اسکن و ثبت مشخصات کارت ملی، شناسنامه، سند ازدواج و شماره حساب دریافت یارانه در سامانه به طور متوسط حدود پانزده دقیقه زمان می‌برد، اما این زمان در وضعیت کنونی که سامانه با قطعی‌های پی در پی روبه روست و همچنین به علت تراکنش زیاد، از سرعت حجم اینترنت کاسته می‌شود، بسیار بیشتر خواهد بود.

اختلال در سامانه، عامل معطلی مردم

یکی از همشهریان که برای ثبت مشخصاتش به دفتر پلیس +۱۰ بولوار پیروزی مراجعه کرده بود، با ابراز گلایه از برخی محدودیت‌ها در حوزه صحت سنجی افراد، می‌گوید: هرکس که بخواهد به دلیل ازدواج و جداشدن از سرپرست قبلی یا به هر دلیل دیگر تقاضایش را برای دریافت یارانه ثبت کند، ناچار به در اختیار داشتن سیم کارت به نام خود است. زیرا کد ملی و اطلاعات هویتی فرد برای شماره همراهش ارسال می‌شود و در این وضعیت هرکس که به دلایل حقوقی و دیگر محدودیت‌های قانونی درباره دریافت سیم کارت جدید نتواند شماره اختصاصی داشته باشد، به طور خودکار نمی‌تواند یارانه بگیرد، در حالی که مجریان طرح می‌توانستند به موازات صحت سنجی پیامکی، روش‌های دیگری را هم در دستور کار قرار دهند. یکی دیگر از شهروندان هم با بیان اینکه دو فرزند دارد، می‌گوید که فقط یارانه یک فرزندش واریز شده و اکنون برای پیگیری واریز یارانه فرزند دیگرش برای ثبت نام آمده است. پسر جوانی هم که برای جداسازی یارانه آمده است، می‌گوید که کارمند است و جدا زندگی می‌کند، اما گویا مجرد بودن و محاسبه درآمد او و حقوق بازنشستگی پدرش سبب شده است تا یارانه خانواده‌شان حذف شود.

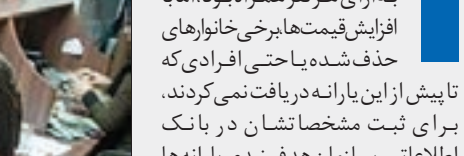
دولت در تازه‌سازی اطلاعات بانک هویتی خود و اجرای گام جدید هدفمندسازی یارانه‌ها، ارتباط با بانک اطلاعاتی وزارت رفاه و سازمان ثبت احوال را هم به موازات ثبت نامی‌های جدید در دستور کار قرار داده و به این ترتیب، افرادی که سرپرست خانواده‌شان فوت کرده یا فرزندشان به دنیا آمده است، دیگر نیازی به اصلاح اطلاعاتشان نخواهند داشت، اما همه افرادی که تازه تشکیل خانواده داده‌اند، برای خروج از فهرست حذف شدگان یارانه‌ها، موظف به حضور مستقیم در دفاتر پلیس +۱۰ و ثبت اطلاعات هویتی‌شان هستند. بدیهی است که این امر با توجه به تعیین بازه زمانی شش روزه برای ثبت نام، نتیجه‌ای جز ازدحام جمعیت در مراکز مراجعه و ایجاد اختلال در سامانه نداشته باشد. بنابراین حتی پیش از اینکه سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها از در نظرگرفتن بازه زمانی دیگری برای جاماندگان دریافت یارانه خبر دهد، پیش بینی می‌شد که به چنین تصمیمی نیاز باشد.

عکس: تزئینی است

قیمت خودرو در بازار آزاد مشهد

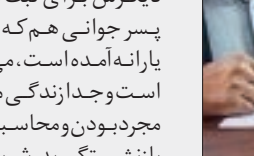
میلیون تومان

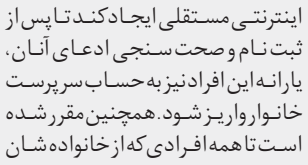
پژو ۲۰۶ تیپ ۲ (۱۴۰۱) ۳۱۳

ساپیا ۱۱۱ ۲۰۶

دنا پلاس دنده‌ای توربو ۱۴۰۰ ۴۶۷

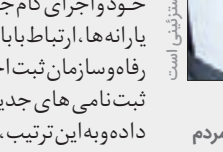
ام وی ام ۳۱۵ ۴۸۵

تیبا ۲ (رینگ فولادی) (۱۴۰۰) ۲۰۰

کوئیک دنده‌ای ۱۴۰۱ ۲۲۶

تندر E۹۰ ۴۷۵

پژو ۲۰۷ اتومات (۱۴۰۰) ۵۹۰